

Fingrid Oyj

Taustadokumentti tasevastaavien ja
reservitoimittajien sopimus ja ehto-
muutoksien sidosryhmäkuulemiseen
4/2023

14.4.2023

14.4.2023

1 Johdanto

Fingrid Oyj (jäljempänä Fingrid) vastaa Suomen hetkellisen tehotasapainon ylläpidosta ja valtakunnallisesta taseselvityksestä. Fingrid hankkii sähköjärjestelmän tehotasapainon hallintaan käytettäviä reservejä ylläpitämiltään markkinapaikoilta. Kaikkia tasevastaavia ja reservitoimittajia koskevat yhtäläiset ehdot ja edellytykset. Fingrid tekee esityksen näistä ehdoista, ja Energiavirasto vahvistaa ne Komission asetuksen (EU)2017/2195 sähköjärjestelmän tasehallintaa koskevista suuntaviivoista (EBGL, artikla 18) mukaisesti.

Automaattisen taajuuden palautusreservin (aFRR) energiamarkkinan käyttöönotto ja liittyminen eurooppalaiselle aFRR-energiamarkkinapaikalle (PICASSO) tuo muutoksia aFRR-toimittajien ja tasevastaavien ehtoihin ja edellytyksiin. aFRR-toimittajien ehtoihin ja edellytyksiin ehdotetaan lisättävän aFRR-energiamarkkina säännöt ja tasevastaavien ehtoihin ja edellytyksiin aFRR-energian hinnan huomioiminen tasepoikkeaman hinnan laskennassa. Lisäksi samalla esitetään otettavaksi käyttöön FCR:n ja FFR:n uusiin teknisiin vaatimuksiin liittyviä ehtomuutoksia. Ehtomuutosten on suunniteltu astuvan voimaan samanaikaisesti 4.6.2024.

Fingrid käynnistää nyt (14.4.2023) julkisen kuulemisen tasevastaaville ja reservitoimittajille seuraavista ehdotuksista. Kuuleminen päättyy 15.5.2023. Tämä asiakirja kuvaa keskeisimmät esitetyt muutokset perusteluineen.

2 Listaus esitetyistä sopimus ja ehtomuutoksista (pääkohdat)

2.1 Maksukomponentit ja maksujen määräytyminen (tunnus: FG-2023/156)

- **Esitetty muutos: kappale 3, aFRR-aktivointien huomioiminen tasepoikkeaman hinnan määräytymisessä aFRR-energiamarkkinan tullessa käyttöön.**
 - *Tausta: aFRR-energiamarkkinan käyttöönoton myötä huomioidaan tasepoikkeamanhinnan muodostamisessa lisäksi aFRR -energiahinnat nykyisten mFRR-energiahintojen lisäksi.*

2.2 Automaattinen taajuuden palautusreservi (aFRR) (tunnus: FG-2023/156)

- **Esitetty muutos: aFRR-energiamarkkinan käyttöönotto**
 - *Tausta: Eurooppalainen aFRR-kauppapaikka PICASSO on tasehallinnan suuntaviivojen mukainen yhteinen kauppapaikka aFRR-energialle. Energiavirasto on poikkeamapäätöksessään 23.9.2022 myöntänyt Fingridille poikkeusluvan liittyä PICASSO-kauppapaikalle 24.7.2024 mennessä. Esitetyt aFRR energiamarkkinan ehdot mahdollistavat liittynän PICASSO-kauppapaikalle Energiaviraston päätöksen aikataulussa. Samassa dokumentissa oleviin aFRR-kapasiteettimarkkinan ehtoihin on tehty aFRR-energiamarkkinan tarvitsemia tarkennuksia, sekä joitakin ajanmukaistuksia terminologiaan ym.*

14.4.2023

- *Fingrid ehdottaa ACER päätöksestä 03/2022 poiketen aFRR energiatarjouksen enimmäishinnaksi 10 000 €/MWh ja vähimmäishinnaksi -10 000 €/MWh, kunnes joko SvK tai Elering on liittynyt PICASSO-kauppapaikalle ja rajat ylittävä aFRR-energian kauppa on PICASSO-kauppapaikalla Suomen tarjousalueen osalta mahdollista. Ensimmäisessä vaiheessa liittyttäessä PICASSO-kauppapaikalle, ei rajat ylittävä aFRR-energian kauppa tule olemaan mahdollista, ennen kuin SvK tai Elering ovat liittyneet markkinalle. Näin ollen ACER päätöksestä poikkeavat vähimmäis- ja enimmäishinnat eivät vaikuttaisi muuhun PICASSO-kauppapaikan markkinaan. Fingrid näkee järkevänä, että aFRR energian enimmäis- ja vähimmäishinta olisi sama kuin mFRR-energian enimmäis- ja vähimmäishinta. Lisäksi PICASSO-kauppapaikalle liittymisen myötä aFRR komponentti tulee osaksi tasepoikkeaman hinnanmuodostusta, jolloin mFRR-energiamarkkinana korkeammat enimmäis- ja vähimmäishinnat muodostaisivat tasepoikkeaman hinnan enimmäis- ja vähimmäishinnan Suomessa. Fingrid näkee, että muista pohjoismaista poikkeavat tasepoikkeaman enimmäis- ja vähimmäishinta asettaisi suomalaiset markkinatoimijat eriarvoiseen asemaan verrattuna muiden pohjoismaiden markkinatoimijoihin.*
- *Mahdollisuus itsenäisen aggregaattorin osallistumiselle on poistumassa väliaikaisesti aFRR-energiamarkkinan käyttöönoton myötä. Energiamaksumien määrittämiseksi itsenäiselle aggregaattorille tulee 1.6.2023 voimaan tulevan lainsäädännön (HE318/2022) mukaisesti määritellä tarvittava energimaksun laskentamenetelmä. Kun ko. menetelmä on valmis aFRR-reservin osalta, voidaan itsenäinen aggregaattori mahdollistaa aFRR-markkinoilla. Fingrid on tarvittaessa valmis myös erillisiin aFRR-reservin pilottiehtoihin itsenäisen aggregaattorin mahdollistamiseksi.*

2.3 Taajuuden vakautusreservit (FCR) (FG-2023/236)

- **Esitetty muutos: Staattisen FCR-D:n enimmäismäärä**
 - *Tausta: Reservitoimittajien tulee eritellä tarjouksissaan reservikohteen säätötapa, dynaaminen tai staattinen. Kyseiselle reserville on määritelty dynaamisen säätötavan vähimmäismäärä siirtoverkonhaltijoiden yhteisen ehdotuksen (Amended Nordic synchronous area proposal for additional properties of the FCR in accordance with Article 154(2) of the Commission Regulation (EU) 2017/1485 of 2 August 2017 establishing a guideline on electricity transmission system operation) mukaan.*
- **Esitetty muutos: FCR-N energiakäsittelyn hinta**
 - *Tausta: Taajuusohjatun käyttöreservin aktivoitumisen aiheuttama säätöenergia huomioidaan Reservikohteen tasevastaavan taseselvityksessä tehokaupalla. FCR-N energian hinnoittelu on esitetty muutettavan taajuuden palautusreservin (mFRR) hinnoista käyttämään tasepoikkeaman tai vuorokausimarkkinoiden hintaa vastatakseen entistä paremmin aktivoituneen energian kustannusta.*

14.4.2023

2.4 Nopea taajuusreservi (FFR) (tunnus: FG-2023/237)

- **Esitetty muutos: Yhdistelmätarjous FFR- ja FCR-reservien kesken**
 - *Tausta: Ehtoihin ja edellytyksiin on lisätty mahdollisuus antaa yhteistarjous FFR- ja FCR-N- ja FFR- ja FCR-D-markkinoille.*